

SZTUKA POLSKA. Tom 6. Sztuka XIX wieku [z uzupełnieniem o sztukę Śląska i Pomorza Zachodniego]

Cena: 104,30 PLN

Opis słownikowy

Format	23X30
ISBN	978-83-213-4836-0
Rok wydania	2021
Wydawca	Arkady

Opis produktu

Oprawa twarda, Stron 616

Sztuka XIX wieku zajmuje w dziejach polskiej kultury i świadomości narodowej wyjątkowe miejsce. Na jej odrębną pozycję wywarła wpływ polityczna sytuacja narodu pozbawionego własnego państwa. W tym czasie na ziemiach dawnej Rzeczypospolitej zachodziły jednak istotne zmiany cywilizacyjne. Rozwinął się przemysł i komunikacja, powstały nowoczesne miasta, gwałtownie przeobraził się krajobraz kulturowy. Kształtująca się kultura masowa sięgała po nowe techniki przekazu wizualnego – jak litografia wielkonakładowa, drzeworyt ilustracyjny, fotografia – dzięki czemu stworzono czasopisma ilustrowane. Założono instytucje życia intelektualnego i artystycznego – szkoły, muzea, galerie, teatry. Broniąc narodowej tożsamości, stworzono sztukę odwołującą się do polskiej kulturowej tradycji, a zarazem związaną z ogólnoeuropejskimi nurtami intelektualnymi i artystycznymi. Od lat czterdziestych XIX wieku Polacy byli obecni w europejskim życiu artystycznym, zwłaszcza, że duże grupy malarzy i przedstawicieli innych dyscyplin przebywały na stałe we Francji, Włoszech czy Bawarii. Sukcesy na paryskich Salonach obrazów Stattlera i Rodakowskiego (Portret matki pędzla Rodakowskiego Delacroix uznał za arcydzieło), na międzynarodowych wystawach sztuki – Matejki, Brandta, Siemiradzkiego czy Czachórskiego wprowadziły sztukę polską do świadomości Europejczyków.

Tom VI obejmuje architekturę, ogrody i parki, rzeźbę, malarstwo i rysunek, grafikę, fotografię oraz rzemiosło artystyczne. Dodatkowo został on uzupełniony o sztukę Śląska i Pomorza Zachodniego.

Spis treści:

1. Architektura - Krzysztof Stefański

- Uwagi wstępne
- Późny klasycyzm i nurt romantyczny 1800-1830
- Historyzm wczesny (romantyczny) 1830-1860
- Historyzm dojrzały 1860-1890
- Późny historyzm - koniec stulecia

2. Ogrody i parki - Małgorzata Szafrąnska

- Dziedzictwo
- Parki krajobrazowe

- Ogrody geometryczne
- Rośliny ozdobne. Ogrody zimowe. Ogrody botaniczne
- Parki miejskie

3. Rzeźba - Piotr Szubert

- Szkolnictwo
- Między klasycyzmem a romantyzmem - Paweł Maliński, Jakub Tatarkiewicz, Konstanty Hegel

Józef Kremer o rzeźbie

- Między antykizacją a aktualizacją - Władysław Oleszczyński, Henryk Stattler, Teofil Lenartowicz, Marceli Guyski

Wiktor Brodzki i kolonia artystyczna w Rzymie

- Druga połowa wieku

Pomniki Mickiewicza

Konkursy i wystawy. Antoni Kurzawa. Krakowska wystawa 1887 roku

Krytyka artystyczna i koncepcje Henryka Struvego

- Rola rzeźby w sztuce XIX wieku

4. Malarstwo i rysunek - Jerzy Malinowski

- Wprowadzenie
- Klasycyzm i geneza romantyzmu
- Malarze czasów romantyzmu
- W kręgu biedermeieru
- Malarstwo historyczne i portret połowy wieku
- Malarstwo pejzażowe i rodzajowe połowy wieku
- Realizm społeczny i fantastyka trzeciej ćwierci wieku
- Wokół Grottgera i Matejki
- Szkoła monachijska i jej malarski Sztab
- Akademizm drugiej połowy wieku
- Malarstwo mniejszości narodowych
- Realistyczne malarstwo rodzajowe i pejzaż czwartej ćwierci wieku
- Grupa Wędrowca i zagadnienia krytyki artystycznej
- Malarstwo batalistyczne i panoramy z końca wieku
- Geneza symbolizmu i twórczość profesorów Akademii w Krakowie
- Wobec "nowej sztuki"
- W stronę Paryża

5. Grafika - Wanda Maria Rudzińska

- Wprowadzenie
- Spuścizna XVIII wieku
- Główne środowiska artystyczne. Postanie i rozwój zakładów litograficznych - Warszawa, Wilno, Kraków, Lwów, Poznań i Leszno
- Znaczenie albumów graficznych
- Środowisko emigracji polskiej w Paryżu
- Drzeworyt reprodukcyjny. Drzeworytnie warszawskie
- Miedzioryt i akwaforta
- Zakończenie

6. Fotografia - Lech Lechowicz

- Dagerotypia
- Epoka fotografii kolodionowej - fotografia zakładowa: Warszawa, Lwów, Kraków, Poznań, Wilno, Zakłady na prowincji, Emigracja
- Portret w fotografii

- Carte de visite
- Fotografia plenerowa
- Fotografia rodzajowa i etnograficzna
- Fotografia i polityka - powstanie styczniowe
- Fotografia i sztuki piękne
- Malarstwo i fotografia
- Fotografia w pismach ilustrowanych
- Zawód fotograf
- Fotografia reportażowa
- Wystawy i piśmiennictwo fotograficzne

7. Rzemiosło artystyczne - Ewa Wieruch-Jankowska

- Wprowadzenie
- Wyroby ceramiczne

Fajans

Porcelana

- Szkło

Witraże

- Złotnictwo

Przedmioty sakralne

Znakowanie

Biżuteria

- Materiały nieszlachetne - mosiądz, brąz, cyna, żelazo i żeliwo, stal

Wystrój architektoniczny

Konstrukcje żeliwne

Mała architektura. Meble ogrodowe

Latarnie uliczne

Sztuka sepulkralna

Oświetlenie wnętrz

Przedmioty dekoracyjne

- Broń
- Zegary
- Meble
- Tkaniny
- Typografia. Intrologatorstwo
- Podsumowanie

8. Zakończenie - Jerzy Malinowski

9. Śląsk i Pomorze Zachodnie

- Architektura na Śląsku i Pomorzu Zachodnim - Krzysztof Stefański
- Rzeźba na Śląsku i Pomorzu Zachodnim - Ewa Grochowska
- Malarstwo na Śląsku - Piotr Łukaszewicz
- Malarstwo i rzeźba na ziemiach Pomorza Zachodniego - Dariusz Kacprzak

10. Tablica chronologiczna - Julia Harasymowicz

11. Bibliografia - wybór

12. Indeks